

Buồn Vui, Kệ Nó Đi

Trịnh Gia Mỹ

Trời Cali lúc này lạnh hơn trước. Chị nghĩ vậy. Những cơn lạnh cắt da ùa vào mỗi khi chị mở cửa bưng thau nước ra ngoài tưới cây. Năm nay trời lạnh dữ, làm có khi nhìn thau nước đầy, tiếc đứt ruột nhưng chị phải đành đoạn đổ đi, vì ra ngoài lạnh sẽ không chịu nổi. Chị ru rú trong nhà, quen với cái ấm áp bình yên. Nhớ hồi nhỏ ở Sài Gòn, mỗi sáng dậy sớm đi học, trời mùa đông mát mát, lạnh lạnh. Đi bộ qua những con hẻm cửa đóng im lìm, ôm cái cặp đựng sách vở trước ngực mà cảm được cái lạnh thấm vào da thịt. Chị không mặc áo ấm, vì Saigon lạnh không lâu, chút xíu nữa nắng lên, trời sẽ nóng và chị không thích cởi cái áo ấm ra mà ôm kè kè, khó chịu.

Saigon lạnh không nhiều vì Saigon chỉ có hai mùa mưa nắng, không như Cali có bốn mùa rõ rệt. Mùa nào, cảm được cái thời tiết của mùa đó. Nhưng mùa thu thì chị thích nhìn những chiếc lá phong vàng, đỏ của miền đông hơn. Ở đó có những rừng cây phong chạy dài rất đẹp mà có một lần đi qua, chị nhìn thấy và nhớ mãi. Cali cũng có phong, nhưng rải rác không nhiều. Nhìn lá phong rụng rớt trên những con đường trước nhà, chị cũng thấy có mùi vị của thu, cũng đẹp.

Cả năm nay chị không đi ra ngoài, họa hần lắm mới chạy ra chợ một chút. Cơn dịch bệnh làm mọi việc bị co cụm, làm mọi người e ngại gặp nhau. Hàng quán đóng cửa, trường học không mở, mọi sinh hoạt đều ở ngoài trời và có lúc bị ngưng hẳn. Dễ chừng như vậy đã cả năm rồi. Lúc đầu, mọi việc đều có vẻ như dễ dàng. Vài ngày qua mau, rồi một tuần, vài tuần... rồi bị ở trong nhà lâu quá không chịu nổi nên một số người lên tiếng than phiền. Chị thì bình thường. Có sao đâu, không đi ra ngoài thì ở nhà làm chuyện khác, thiếu gì chuyện để làm, dọn dẹp nhà cửa, lên mạng đọc sách, làm bánh, nấu ăn, loay hoay vậy mà rồi cũng hết ngày.

Chị là người dễ tính. Bao giờ chị cũng chọn cho mình một lý do để bào chữa cho những việc bất như ý. Bao giờ chị cũng tìm ra cái lý do để nhìn cuộc sống dễ chịu hơn. Chị nghĩ có than phiền thì cũng không thay đổi được

gì mà chỉ làm cho sự việc thêm tồi tệ hơn. Lúc này, cái chân của chị nó hơi kiểng chuyện, cái vai của chị nó hơi mỏi, cái tay của chị nó hơi yếu nên làm gì cũng phải nương. Không sao, có tuổi thì nó vậy. Hết mùa hè thì sẽ đến mùa thu, rồi đến mùa đông, chẳng lẽ mùa xuân lại bất tận? Đó là sự tuần hoàn của tạo hóa. Con người đâu có biến đổi được. Con người đâu có khả năng bắt mỗi sáng mặt trời phải mọc ở hướng Tây được? Vui vẻ chấp nhận thôi. Bạn bè chị lâu rồi cũng không ai gọi ai. Dường như càng có tuổi người ta càng lười nói. Dịch bệnh lúc đầu nghe chỉ có tin xa ở đâu đâu, thấy chẳng dính dáng gì đến mình. Nhưng một hôm chị bỗng giật mình, người Việt đầu tiên chết vì nhiễm bệnh lại là em của một chị bạn thân. Chị nhắc phone lên, tiếng chị bạn ở bên kia đầu giây, buồn bã. Có cái gì đó nặng nề vô hình đang đe dọa đầu đây. Bỏ phone xuống, chị còn nghe tiếng chị bạn vang vang bên tai, nhớ giữ gìn nhé! Chị dạ, nhưng giữ gìn cái gì? Mỗi người có một cái nghiệp để trả và một cái duyên sẵn chờ. Khi nào duyên đến thì sẵn sàng để trả thôi.

Bệnh dịch, tưởng như ở nơi nào xa xôi đó bỗng dưng đến gần, và gần hơn mỗi ngày. Nhiều người tưởng đâu sẽ ở mãi với mình, vậy mà cũng từ giã ra đi. Một người ca sĩ chị quen đã mấy mươi năm, có giọng hát sang cả mê đắm hồn người, mới hôm nọ nói phone với chị, còn hẹn nhau khi nào hàng quán mở cửa lại thì đi ăn, cũng dứt áo ra đi không giữ lời hẹn cũ. Chị thẫn thờ ra vào, mở Youtube nghe lại những bài chị bạn hát. Tiếng hát hay và gần gũi đang ở đâu đây. Tiếng hát đâu có nói lời từ biệt? Biết là ai rồi cũng sẽ ra đi, nhưng sao lại là lúc này?

Chị bâng khuâng vài ngày. Quất quay vài ngày. Ai lại không qua ngưỡng cửa đó? Có điều là qua bằng cách nào? Ngưỡng cửa mệnh mông. Mỗi người một cách. Bình yên hay bão giông? Rồi cũng xuôi tay. Rồi cũng xong. Rồi cũng bỏ lại đằng sau những ngậm ngùi. Khác nhau chỉ là cách vượt qua cửa mà thôi. Chị nhìn ngắm cơn dịch bình thản hơn. Chị đón nhận tin buồn nhẹ nhàng hơn. Bạn bè, người quen rời

rớt dần trước những cơn gió định mệnh hoành hành.

Mùa đông năm nay lạnh hơn mọi năm. Cơn đại dịch càng lúc càng tăng. Mọi người ngại đi ra ngoài. Mọi người trốn hết trong nhà. Người đàn ông bên cạnh chị bỗng nhiên trở thành người hùng. Đáng trọng phụ hiền lành bên cạnh trở thành người bảo vệ. Anh bảo chị ở nhà để anh đi chợ cho, nếu có lỡ dính thì chỉ dính một người. Gã đàn ông Bắc Kỳ không biết chuyện bếp núc bây giờ lại xông pha vào việc chợ búa. Anh cầm cái list của chị vào chợ, ngỡ ngác như chim lạc bầy. Anh hỏi chị xếp rau: "*củ cải đỏ để ở đâu vậy chị?*" Chị xếp rau chỉ vào mớ cà rốt. Anh lắc đầu, "*không phải*". Chị xếp rau nói "*phải, nó đỏ*". Anh cũng lắc đầu "*không phải*", chị xếp rau tức giận, xẵng giọng, "*Anh muốn gì?*" Anh từ tốn: "*tôi muốn mua củ cải đỏ*"...

Anh đi chợ. Mùa dịch, nhà vẫn đầy đủ những món cơm ngon thường ngày. Cà chua anh mua, mềm nhũn, có sao đâu, nấu lên cũng đầy đủ hương vị. Miếng thịt anh mua, nhiều mỡ hơn thịt, cũng sao đâu, chị tìm cây dao bén, lóc bỏ một chút là xong. Bó rau anh mua, lá già nhiều hơn đợt non, chẳng hề gì, ăn ít hơn một chút. Chị chẳng nề hà, chẳng cần nhằn. Mỗi chiều, cả nhà quay quần bên chiếc bàn tròn có cơm nóng, canh ngọt. Hạnh phúc. Cái hạnh phúc còn ở bên nhau, còn nói còn nghe những lời yêu thương. Còn nhìn còn thấy những ánh mắt chăm sóc, triu mến. Còn mạnh còn khỏe để tự lo cho mình và cho người chung quanh.

Cơn dịch đe dọa thế giới nhưng đồng thời cơn dịch cũng khiến con người đến gần nhau hơn. Mỗi lần mở TV, nghe số người nhiễm bệnh tăng, nhìn những bộ quần áo kín mít, khẩu trang che hết những khuôn mặt mỗi mệ, những bệnh nhân thoi thóp chờ ngày... chị ứa nước mắt. Đời sống vô thường quá nên đời sống quý giá. Con người mong manh quá nên con người luôn tìm cách vươn lên. Được làm người là khó. Sống cho xứng phận người lại muôn vàn khó hơn.

Mùa đông năm nay lạnh cóng. Mỗi sáng thức dậy pha ly trà nóng, ngồi một mình nhìn ra ngoài trời đầy đặc mù sương, chị thấy mình may mắn. May mắn có mái nhà che mưa nắng. May mắn có những người thân yêu chung quanh.

May mắn có được trí khôn vừa đủ để nhận thức những việc xảy ra và chấp nhận.

Chị nghĩ đến những người không nhà. Trời lạnh như vậy họ ngủ đâu? Họ lấy gì che cái rét từ trời? Nhớ lúc mới có con gái đầu lòng, cả hai anh chị đều đi làm sớm, về muộn. Mỗi sáng bế con trên chiếc xe đạp mang con đi gởi cho ông bà Ngoại. Trời cũng lạnh cóng. Gối con trong chiếc mền quấn quanh người. Con bé vẫn ngây thơ ngủ say sưa. Buổi chiều đón con về khi thành phố đã nhá nhem, đi ngang qua khu nhà leo loét những ngọn đèn vàng lù mù, lòng chị đã ước ao vô vàn sao cho có một phép màu nào đó giúp cho vợ chồng chị có chỗ che nắng che mưa. Ôi, tội nghiệp cái ước mơ nhỏ nhoi mà khó với làm sao.

Chị nghĩ đến những người bạn, những người quen chị vừa mới đưa tiễn. Có người chưa sẵn sàng ra đi. Có người còn những giấc mơ đang ấp ủ. Con người không làm chủ được hoàn cảnh. Con người bất lực trước tạo hóa. Trớ trêu, con người không làm chủ được chính mình nhưng lại ưa làm chủ người khác. Vợ chồng thích làm chủ lẫn nhau. Chị chưa thấy có gia đình nào mà vợ chồng bình đẳng. Lúc nào cũng phải có một người biết nhịn nhục. Nhịn lâu thành quen, coi là chuyện thường, nên gia đình êm ấm. Lúc nào cũng có một người ưa đùn việc cho người khác. Lúc nào cũng có một người làm giỏi nên làm hoài, riết rồi người kia chẳng biết gì. Một hôm, trong một bữa tất niên, anh chị vô tình gặp lại vợ của một nhà giáo nổi tiếng đã mất cách đó vài năm. Trông bà tiêu tụy, bà đến ngồi cạnh anh chị, cất tiếng: "*Này, vợ chồng chó có mà cãi nhau đấy nhé*" anh chị chưa kịp nói gì, bà đã tiếp: "*Lúc Thầy còn sống, cái gì ông cũng lo cho Cô. Riết rồi Cô chẳng biết gì. Lúc Ông bệnh Cô chẳng biết làm sao cả, mọi việc con nó lo hết*" rồi bà mơ màng: "*Bây giờ cô ước gì ông còn sống, bệnh cũng được, nằm một chỗ cũng được, chỉ cần ông còn đó, cô đi ra đi vào còn nhìn thấy ông là cô vui. Bây giờ ông mất đi rồi, buồn quá!*" Cô rơm rớm nước mắt rồi đứng lên. Trông dáng cô thiếu não đến tội nghiệp.

Này, vợ chồng chó có mà cãi nhau đấy nhé. Người tình chó có mà phụ nhau đấy nhé. Bạn bè chó có mà xử với nhau tệ bạc đấy nhé. Nếu không, khi có chuyện xấu xảy ra, mình sẽ buồn biết mấy, mình sẽ ân hận biết mấy, mình sẽ không có cơ hội làm lại, mình sẽ không có cơ

hội nói lại, mình sẽ sống với sự ray rứt dài trong đời.

Cho nên, trong đời sống, lúc nào cũng có chuyện vui, chuyện buồn. Vui thì giữ. Buồn thì thả theo gió bay. Vui buồn đâu có đến hoài với mình. Hết vui lại buồn, hết buồn lại vui. Tùy theo cách chúng ta nhìn nó, tùy theo cách chúng ta đón nhận nó. Có gì đâu, nó đến rồi nó đi. Nó đến, mình không nhận nó thì nó sẽ đi thôi mà.

Cho nên, buồn vui, kệ nó đi.

Trịnh Gia Mỹ

BPT: Chị Trịnh Gia Mỹ là hiện thân của AHCC Nguyễn Ích Chúc. Bài viết về hạnh phúc gia đình chị thật đơn giản nhưng ít người giữ được, nhường nhịn nhau, vui thì giữ, buồn thì thả theo gió bay. BPT chúc anh chị mãi giữ được cái hạnh phúc quý giá này.

NHỚ NÚI

Lâu quá không về thăm núi được,
Quê nhà núi đá có chờ mong?
Chiều nay trên bước đường xuôi ngược,
Nhìn mây bay nhớ núi sắt se lòng...

Thuở học trò biết bao lần trốn học,
Tìm sim leo núi những chiều xuân;
Bên vách đá um tùm cây lá mọc,
Bụi sim già trái mọng tím rưng rưng;

Mỗi buổi sáng khi mặt trời thức giấc,
Núi giác vàng sừng sững đáng uy nghi,
Và lặng lẽ như kho tàng bí mật
Của ngày xưa trong những chuyện thần kỳ.

Mùa hạ về khi gió nồm của biển
Nâng cánh diều thơ ấu vút trời xanh,
Với điệu sáo êm đêm trôi miên viễn
Đợi trăng về vì vút suốt năm canh...

Có những chiều bên lưng chừng vách đá,
Nhìn đồng xanh trải rộng dưới chân đồi;
Lòng êm ả như trời quê êm ả,
Núi thanh bình lặng lẽ tiễn mây trôi...

Mùa đông đến những ngày mưa tầm tã,
Khắp dân làng nghe núi biếc liên hoan:
Những thác nước lao mình trong vội vã,
Để núi cười, nét ngọc điểm sáng choang...

Bóng núi dựng trong cuộc đời từ đây;
Ấm áp bốn mùa xuân, hạ, thu, đông;
Trên tất cả là một niềm tin cậy,
Nặng trong lòng nghĩa núi với tình sông...

.....

Rồi một đêm giặc tràn về chiếm núi,
Khoét đá đào hang, ngăn lối, giăng mìn;
Thôi hết rồi những ngày xưa gần gũi,
Núi và người xa cách đến vô biên...

Bỗng một sớm súng nghiêng nòng xuống thấp,
Hương dân làng cuồng bạo chẳng nương tay,
Và biển lửa, máu người cùng nước mắt;
Nuốt căm hờn người biệt núi ra đi....

Núi chết lặng biết đây là sự thật:
Lũ giặc này chỉ đội lớp người thôi.
Hỏi ý trời cao, dò lòng đất thấp,
Núi soái mình đứng đợi tháng ngày trời...

Và từ đó sáng chiều trên đỉnh vắng,
Núi giữ vầng mây trắng quấn khăn tang...
Núi và người xiết bao tình nghĩa nặng,
Biết lấy gì chia sẻ nỗi lẫm than?

Có những đêm, mưa về núi khóc,
Lệ chan hòa tìm đến xóm làng xưa,
Dậu đổ, bìm leo, vườn hoang cỏ mọc.
Núi quấn lòng đau đớn dưới trời khuya...

Cũng từ đó đám dân làng lếch thếch,
Nay chân trời mai góc bể điêu linh;
Đời tay trắng áo cơm làm mỗi mết,
Bước phong trần ngày tháng mãi chông chênh.

Có những lúc lại nhớ người, nhớ núi,
Nhớ làng xưa, bến cũ, nhớ trời quê,
Đêm nước mắt thương phận mình lữ thứ
Nhìn cao xanh mơ ước buổi quay về...

.....

Hắn phải có một ngày núi ả,
Ta sẽ về cùng với bóng xuân sang;
Dưới gót giày xác thù như xác lá,
Núi hân hoan mừng đón đám dân làng...

Rồi ta sẽ lên thăm từng phiến đá,
Vốc nước lòng khe uống ngậm tẩy trần;
Từ đỉnh trời cao, xuân về đẹp quá,
Dưới chân đồi trong nắng khói phân vân...

Lê Phương Nguyên, Saigon 1977
(Nhớ lại ngày bỏ làng quê chạy giặc, 1963)